

עפ"ת 7669/12/20 - נדב נעים נגד מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 7669-12-20 נעים נ' מדינת ישראל

כבוד השופט אברהם בולוס	בפני
נדב נעים	מערער
ע"י ב"כ עוה"ד גל שר-טוב	
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)	נגד משיבה

פסק דין

1. ערעור על חומרת העונש בגז"ד של ביהמ"ש לתעבורה בחדרה שניתן בפל"א 8193-12-17 ביום 26.10.20 (להלן: **גז"ד**).
 2. המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של נהיגה בשכרות בניגוד לסעיפים 62(3), 64ב(א), וסעיף 39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א- 1961 (להלן: **פקודת התעבורה**), ותקנות 169א, 169ב(א) לתקנות התעבורה - בכך שבתאריך 16.9.17 סמוך לשעה 05:10 הוא נהג ברכב פרטי בדרך עפר המובילה לחוף הבונים, ובבדיקת שתן שנערכה סמוך לאחר מכן למערער נמצאו ממצאי מעבדה המעידים על שימוש בקנביס.
 3. בגז"ד ביהמ"ש קמא עמד על הסכנה הרבה הגלומה בנהיגה בשכרות, על מדיניות הענישה המחייבת הטלת עונשים מרתיעים וגם הזכיר את עונש המינימום של פסילה מלנהוג למשך 24 חודשים הקבוע בסעיף 39א לפקודת התעבורה. ביהמ"ש קמא סקר את נסיבותיו האישיות של המערער, כמו עברו התעבורתי שאינו מכביד, מצבו הכלכלי הקשה, עבודתו כנהג והעובדה כי פרנסתו תלויה ברישיון נהיגתו. אולם בכל אלה ביהמ"ש קמא לא מצא טעם מיוחד לסטות מעונש המינימום והטיל על המערער פסילה מלנהוג למשך 24 חודש, מאסר על תנאי, פסילה מלנהוג על תנאי וקנס בסך 1,500 ₪.
 4. המערער הגיש ערעור המחזיק 25 עמודים ובגדרו הוא השיג כנגד הכרעת הדין וגם חומרת העונש. במסגרת הדין שהתקיים לפניו ביום 10.12.20 המערער קיבל את המלצתי וחזר מהערעור באשר להרשעה.
- לעניין העונש המערער בגישה כי ביהמ"ש קמא החמיר עמו בקביעת רכיב הפסילה בפועל. לגישתי, בכך ביהמ"ש קמא לא נתן משקל לעובדה כי המערער הינו נורמטיבי, תורם ומתנדב לקהילה וגם לא לדיון הציבורי בעניין הכשרת השימוש

בקנאביס והחקיקה המתגבשת בעניין זה. לא זו אף זו, המערער גם הדגיש כי בהתאם לחו"ד המעבדה הטוקסיקולוגית לא נמצא בדגימת השתן חומר הפעיל בקנאביס אלא רק תוצר חילוף חומרים של חומר הפעיל בקנאביס, ללמדך כי השימוש היה לכל פחות שעות לפני עיכוב המערער.

מנגד, המשיבה סמכה את ידיה על נימוקי ומסקנות ביהמ"ש קמא. המשיבה הזכירה את חומרת העבירה ואת המסוכנות הרבה הגלומה בנהיגה בשכרות. עוד טענה המשיבה, כי מעונש המינימום ניתן לסטות רק במקרים חריגים ביותר, כאשר נסיבות אישיות או חיים נורמטיביים לא מהווים אותו טעם מיוחד.

5. לפני שאביא את התייחסותי למחלוקת היחידה שנתגלעה בין הצדדים לעניין הסטייה מפסילת המינימום, אזכיר כי ביהמ"ש העליון עמד לא אחת על המסוכנות הרבה הגלומה בנהיגה בשכרות דבר המחייב נקיטה בענישה מרתיעה המעבירה מסר תקיף: **"נהיגה במצב של שכרות מסכנת את חייהם של הנוהגים בכביש והיא מהווה גורם מרכזי למספרן הרב של תאונות הדרכים. על-כן, יש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה ולהעניש בחומרה נהגים הנתפסים כאשר הם נוהגים בשכרות"** (רע"פ 6439/06 קריטי נ' מדינת ישראל (19.10.06); ראו גם: רע"פ 3351/09 שמרית משה נ' מדינת ישראל, פס' ה (7.5.09); רע"פ 2508/11 סמולנסקי נ' מדינת ישראל (31.3.11); רע"פ 5510/12 אסף בון נ' מדינת ישראל (18.7.12)).

נוכח הסכנה הנשקפת מנהיגה בשכרות נקבע עונש המינימום בסע' 39א לפקודה המורה לנו:

"הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 62(3), דינו - בנוסף לכל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משנתיים, ואם כבר הורשע על עבירה זו בשנה שקדמה לאותה עבירה - פסילה לתקופה שלא תפחת מארבע שנים; אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר."

אמנם ביהמ"ש מוסמך לסטות מעונש זה, עם זאת: **"נפסק כי השימוש בסמכות לסטות מעונש הפסילה המינימאלי שמור למקרים חריגים ביותר"** (רע"פ 5613/09 אסרף נ' מדינת ישראל, פס' 4 (14.7.09); ראו גם: רע"פ 8387/06 אמרה איילא נ' מדינת ישראל (1.11.06); רע"פ 5717/08 רוברט ראש-גדוליאן נ' מדינת ישראל (10.9.2008); רע"פ 2829/13 מור מוריאל נ' מ"י, פס' 13 (29.4.13); רע"פ 3638/12 ווקנין נ' מדינת ישראל, פס' ח (6.6.12); רע"פ 5911/13 נעמה חסון נ' מדינת ישראל, פס' 7 (8.9.13)).

6. במקרה זה המערער נמצא שיכור מכח החזקה שקיבלה ביטוי בהגדרת שיכור בסע' 64ב(א)(2) לפקודת התעבורה לפיה: **"(2) מי שבגופו מצוי סם מסוכן או תוצרי חילוף חומרים של סם מסוכן"**, זאת בשונה מהחלופה של נהיגה תחת השפעת הסם כקבוע בסע' 64ב(א)(4) לפקודת התעבורה. כפי שציינתי במקרה אחר עסקין בפועל בחזקה שהינה כמעט חלוטה משלא ניתן להצביע על אפשרות מעשית לסתירתה, ובפועל כל בדיקת מעבדה שתעיד על הימצאות סם מסוכן או תוצרי חילוף של הסם בדגימת השתן שניטלה מהנהג תקים את יסודות העבירה של נהיגה בשכרות ותביא להרשעה על אף העובדה שלא הוכחה השפעה כלשהיא על ריכוז הנהג ויכולתו

לנהוג ולשלוט ברכב (עפ"ת (חי' 37990-01-19 **מדינת ישראל פרקליטות מחוז חיפה - פלילי נ' אילן חי תומר שכטר**, פסקה 18 (13.3.19) (להלן: עניין שכטר).

7. קושי זה מתחדד נוכח האפשרות כי תוצרי חילוף החומרים של הקנאביס ימצאו בגוף המשתמש גם ימים ואף יתכן שבועות אחרי השימוש (עניין **שכטר**, פסקה 35). הווה אומר, אפשרי הדבר כי החזקה תחול על אף העובדה שלא נשקפה כל מסוכנות מהנהיגה. גם בנסיבות אלו, וכמצוות המחוקק, אין מנוס מההרשעה, יחד עם זאת מצב חריג זה, כך אני סבור, מהווה טעם מיוחד ועשוי להצדיק הפעלת סמכותו של ביהמ"ש הגוזר את העונש לסטות לקולא מעונש המינימום.

8. במקרה זה התלבטתי, אולם נוכח קביעותיו של ביהמ"ש קמא בגז"ד: "בענייננו, מדובר בשכרות הנובעת משימוש בסם, לאחר שהוכח הימצאות תוצר חילוף חומרים של החומר הפעיל בקנביס בגופו של הנאשם; וכפי שנקבע בהכרעת הדין, שכרותו של הנאשם אף נתמכה בראיות נוספות, כאשר על פי טופס בדיקת מאפיינים ת/8, הנאשם אישר בפני השוטר כי נטל סמים מסוג 'מריחואנה ירוק' לפני כמה ימים; התנדנד במבחן הליכה על קו; הופעתו היתה מרושלת - לבוש זרוק ומוזנח; והתנהגותו רדומה - עונה לתשובות באיטיות ולא ברורות, ובדיקת THC יצאה חיובית" - התברר, כך סביר להניח, כי קיימות אינדקציות של ממש לכך שהשימוש בסם היה תוך כדי או בסמוך לפני הנג דבר שנראה כי השפיע על ריכוזו ויכולתו של המערער לשלוט ברכבו, ומכאן לא מצאתי הצדקה גם לא טעם מיוחד להתערב בעונש הפסילה שנקבע בגז"ד.

9. גם מסקנתו של ביהמ"ש קמא כי המערער לא הצביע על טעם מיוחד אחר מקובלת עלי. כמעט כל עונש פסילה ישליך על עבודתו של הנהג ומכל אזור מצופה להיות נורמטיבי ולכבד את החוק; מכאן לא מדובר בנסיבות חריגות ויוצאות דופן כדרישת הפסיקה (עפ"ת 786-08-18 **נסאר נ' מדינת ישראל**, פסקה 25 (29.10.2018)).

10. לאור כל האמור, הערעור נדחה.

המזכירות תמציא פס"ד זה לצדדים

ניתן היום, כ"ח כסלו תשפ"א, 14 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.